

Den 7. december 2004
SN. 2001-302-0033
Ref: frb

Referat af Skovrådets 1. møde den 9. november 2004

Dagsorden for mødet:

1. Godkendelse af referat.
2. Det nye Skovråd: forventninger, samarbejde m.v.
3. Opførelse af skovbørnehaver og spejderhytter.
4. EU's Natura 2000 områder.
5. Orientering om Workshop og opfølgning om naturmæssigt særlig værdifulde skove.
6. Tilskud til skov.
 - tilskud til bæredygtig skovdrift
 - tilskud til skovrejsning
 - praksisnære forsøg
7. Orientering fra Skovrådsmedlemmerne og Skov- og Naturstyrelsen
8. Evt.

I mødet deltog:

Niels Elers Koch	Formand
Mogens R. Brandt	Skovdyrkerforeningerne
Asger Olsen	Hedeselskabet
Hans Malta Hedegaard	Dansk Skovforening
Jens Kristian Poulsen	Dansk Skovforening
Karen Post	Dansk Landbrug
Jacob Andersen	Verdensnaturfonden
Henrik Wejdling	Dansk Ornitologisk Forening
Trine Skov	Friluftsrådet
Thomas Færgeman	Danmarks Naturfredningsforening
Linda Bruhn Jørgensen	Danmarks Naturfredningsforening
Jette Baagøe	Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd
Vivian Kvist Johannsen	Skov & Landskab

Der var afbud fra:

Tove Ryding	Nepenthes
Helle Steen Nielsen	Dansk Træindustri

Fra sekretariatet deltog Jens Peter Simonsen, Agnete Thomsen, Niels Juhl Bundgaard, Thomas Vestergaard Nielsen (Pkt. 6), Kaj Jørgensen (Pkt. 6) og Frans Richard Bach (referent).

1. Godkendelse af referat.

Trine Skov var nederst side 5 i referatet citeret for, at det var "... fint med bedre muligheder for anlæg af golfbaner i fredskov". Hun ønskede tilføjet "...under de beskrevne forudsætninger". Der var ingen indsigelser mod dette forslag, og referatet var dermed godkendt.

2. Det nye Skovråd: forventninger, samarbejde m.v.

Der blev generelt lagt stor vægt på rådets rolle ved udmøntningen af den nye skovlov. Loven giver mere frihed og gode muligheder for at sikre naturen. Rådet skal bidrage til at finde balancen mellem de forskellige interesser i lovens udmøntning.

Mange udtrykte tilfredshed med, at flere organisationer nu var repræsenteret, og at rådet nu havde en uafhængig formand. Mange forventede, at rådet kunne opnå stor indflydelse, hvis det kunne nå til enighed. Rådet skal fungere som et forum til at afprøve ideer, og burde også være pro-aktivt, således at det selv kunne bringe emner på dagsordenen overfor ministeren og myndighederne.

Der var bred opbakning til ideen om at se noget skov i forbindelse med møderne. Sekretariatet bemærkede, at dette kunne begrænse størrelsen af sekretariatet og derfor gøre det vanskeligt umiddelbart at besvare meget konkrete spørgsmål, men sådanne spørgsmål ville altid kunne besvares efterfølgende.

Formanden bad sekretariatet om at udarbejde referater forholdsvis hurtigt efter møderne, forelægge disse for ham, hvorefter medlemmerne vil få en uge til at kommentere. Herefter kan referatet lægges på internettet som foreløbigt referat med henblik på godkendelse på næstkommende møde. Der vil i forhold til den hidtidige praksis blive udarbejdet mere kortfattede referater bestående af resumé og beslutninger.

Formanden afsluttede punktet med at resumere hovedpunkterne:

- målet er gode debatter med henblik på at kunne give de bedst mulige råd til Skov- og Naturstyrelsen og ministeren
- der udarbejdes korte referater
- rådet vil se nogle cases i skoven

3. Opførelse af skovbørnehaver og spejderhytter.

Jens Peter Simonsen præsenterede det nye oplæg og gjorde særligt opmærksom på, at ejer nu har ret til mere end én hytte, hvis det samlede skovareal på ejendommen udgør 500 ha eller mere. Endvidere er der indført bestemmelse om, at ved fysisk sammenhængende fredskovspligtige arealer kan den enkelte ejer opføre en hytte, hvis hans andel af arealet er 100 ha eller derover. Endelig er størrelsen lidt forøget, men stadig beskeden. Der sendes nu en bekendtgørelse i høring, der kan nå at træde i kraft, inden den midlertidige bekendtgørelse udløber den 1. april 2005.

Der blev spurgt om ikke også skovtypen, og ikke blot størrelsen, burde tages i betragtning. Der var bekymring for, at evt. ændret anvendelse skulle styres af Planlovens bestemmelser, bl.a. fordi kommunerne er myndighed.

Der var spørgsmål om, hvorfor maksimums-afstanden ved samlede anlæg var bortfaldet, og om reglerne ikke ville kunne føre til øget udstykning. Det blev beklaget, at der ikke var nogen klage-mulighed i fb. med hytternes placering.

Endelig blev det foreslået, at 500 ha-grænsen indføres successivt (yderligere én hytte for hver 500 ha).

Der er behov for en vis fleksibilitet i forvaltningen, og det fremgår at der skal være tale om samlede anlæg. Derfor er der ikke mere en maksimums-afstand.

Med hensyn til regulering af ændret anvendelse og klagemuligheder var dette en konsekvens af en politisk beslutning.

Skov- og Naturstyrelsen vil få overblik over placering og byggeri, da styrelsen skal godkende placeringen.

Baggrunden for forskellen på spejderhytter og skovbørnehaver blev diskuteret, herunder om skovbørnehaverne var for små, og flere tvivlede på, at muligheden for at opføre sådanne hytter ville blive brugt. Det blev påpeget, at dette ikke var selvstændige børneinstitutioner, men blot faciliteter i skoven med tilknytning til institutioner. Man kan søge om større anlæg.

Anlæggene vil være omfattet af Natura 2000 anmeldepligten, ligesom der gælder de almindelige regler vedrørende fund af fortidsminder i fb. med anlægget.

Der udarbejdes ikke bekendtgørelse om arbejdsytter. Der er udarbejdet en vejledning, som reflekterer lovbemærkningerne. Vejledningen findes på nettet.

Formanden konkluderede punktet. Bekendtgørelsen sendes i offentlig høring til alle organisationer i Skovrådet. På næste møde vil spejderhytter og skovbørnehaver igen komme på dagsordenen. Endvidere vil der blive mulighed for at drøfte vejledningen til arbejdsskurene, når denne er detaljeret yderligere, dvs. efter den politiske behandling af bekendtgørelse om skovbørnehaver og spejderhytter.

4. EU's Natura 2000 områder.

Jens Peter Simonsen orienterede om den information, der var udsendt til skovejere med skov i Natura 2000 – områder.

Der var tilfredshed med materialet. Det var nok stadig noget kompliceret, men kunne næppe forenkles mere.

Der er ikke indkommet mange anmeldelser, som kræver indgriben fra Skov- og Naturstyrelsen. Der er foreløbig gjort en enkelt 6. måneders udsættelse jf. loven.

Frans Richard Bach redegjorde for udarbejdelse af Tekniske Anvisninger for Natura 2000- kortlægningen i skove.

Der var tilfredshed med denne proces. Der blev henvist til behovet for også at inddrage beskyttelse af arter.

De Tekniske Anvisninger vil senere blive udsendt til rådet i en mere endelig version.

Anvisningerne vil i nær fremtid indgå i et projekt om tilstandsvurdering i Natura 2000 områder.

5. Orientering om Workshop og opfølgning om naturmæssigt særlig værdifulde skove.

Frans Richard Bach orienterede om den tekniske workshop den 4. oktober og den videre proces.

Beskyttelse af naturmæssigt særlig værdifulde skove i henhold til Skovlovens §25 vil være baseret på frivillige aftaler.

Danmarks Naturfredningsforening og Nepenthes har indsendt notater om emnet. Disse er fordelt til rådet og vil indgå i den videre proces. Andre er velkomne til at indsende tilsvarende notater.

Der vil snarest blive sendt en invitation til Skovrådets medlemmer om deltagelse i en undergruppe, som skal arbejde videre med sagen. Der vil blive rapporteret til rådet på dets næste møde.

6. Tilskud til skov.

- tilskud til bæredygtig skovdrift

Thomas Vestergaard-Nielsen gennemgik oplægget.

Rådet diskuterede behovet for at forøge arealet med hjemmehørende løvtræ og hindre krydskonvertering gennem helhedsorienterede grønne driftsplaner. Flere fandt, at dette ikke var nødvendigt, idet løvtræarealet ikke mere er i tilbagegang. Andre fastholdt, at der fortsat er behov for at forøge løvtræarealet.

Nogle ønskede fortsat mulighed for at få tilskud til intensive kulturer.

Det blev påpeget, at der stilles store krav til de grønne driftsplaners statusdel. Et temakort kan evt. udgøre statusdelen.

Der var diskussion om kravet til det forstgenetiske materiale. Det blev foreslået at inddrage Kåringsudvalget og Planteskoleringen.

Der lægges op til kun at yde tilskud til det, folk ikke gør af egen drift. Dvs. at der f.eks. ikke skal ydes tilskud til høj vedmassekvalitet. Andre påpegede dog, at Skovlovens formålsparagraf medtager hensynene til en sikring af skovenes produktion, og at det kan tale for ikke at udelukke tilskud til kvalitetsproduktion. Generelt må der være tale om et ”attraktivt” tilbud. Ellers kommer der ingen aftaler. Forhåbentlig vil der være plads til andet end blot at gennemføre Natura 2000- beskyttelsen.

De grønne planer – eller anden aftale om forøgelse af arealet med hjemmehørende træarter - skal være en forudsætning for tilskud til foryngelse med løvtræ. Aftaler i øvrigt ”geares” – dvs. tilskudsniveauet øges – hvis der ligger en grøn plan til grund. De grønne planer vil være på skovniveau.

Det blev hertil bemærket, at der allerede findes ejendomme, der har et så højt niveau med hjemmehørende arter, at det ikke med rimelighed kan kræves forøget.

Der blev forespurgt om minimumsstandarder f.eks. vedrørende urørt skov m.m., bl.a. for at anvende ordningen til at imødekomme certificerings-standarder.

Der blev fremsat forslag om, at der indbygges mulighed for tilskud til 1) nedtagning af hegn, 2) oprydning efter rekreation, 3) vedligehold af stier og 4) til at efterlade toppe på arealerne.

Formanden konkluderede, at rådet havde peget på, at ordningen burde virke på skovniveau, at den skulle være attraktiv, og så henviste han i øvrigt til de fire konkrete forslag.

Der vil nu blive sendt en invitation til Skovrådets medlemmer om deltagelse i en undergruppe til de videre drøftelser om ordningen.

I anknøtning til dette punkt drøftede rådet Dansk Skovforenings henvendelse til Skov- og Naturstyrelsen af 28. oktober, som i forvejen var fordelt til rådets medlemmer. Der henvises til brevet.

Skov- og Naturstyrelsen begrundede indberetningskravene med, at det ikke vil være entydigt at lægge et skøn til grund for, om 2. rate kan udbetales. Der foreligger en forpligtelse overfor EU.

Det er problematisk, at 2. rate i mange tilfælde ikke udbetales. Pengene kommer dog under alle omstændigheder i omløb igen. De går tilbage til tilskudsordningen.

Hidtidig praksis vil blive fastholdt. Der forventes dog mulighed for tilskud til at anlægge mere ekstensive kulturer fremover.

- tilskud til skovrejsning

Thomas Vestergaard-Nielsen gennemgik oplægget, som snarest skal fremsendes til godkendelse i EU.

Der var megen diskussion om træarter. Bl.a. blev det bemærket, at ær var anerkendt som hjemme-hørende til skovrejsning, men ikke til skovbryn. Der blev udtrykt betænkelighed overfor brug af eksotiske træarter, som ikke hører hjemme i dansk natur. Nogen forståelse var der dog for rødgran, som kommer fra områder meget tæt på Danmark og med forhold svarende til de danske, medens der var en mere kritisk holdning til arter som f.eks. sitkagran og grandis, men ikke douglas, som kan tilføre store naturværdier, f.eks. i Midtjylland. Det blev bemærket, at der er så lidt skovrejsning med nåletræ, at det reelt ikke er noget problem. Samtidig blev der efterlyst en diskussion om klimaændringernes konsekvenser for træartsvalget, hvor især rødgran er følsom.

Det blev bemærket, at der burde være offentlig adgang og veje/stier til skove, som er etableret med offentlig støtte. Andre fandt, at de to point som gives for offentlig adgang var rigelig meget. Det er netop tanken at prioritere det højt uden at gøre det obligatorisk.

Der opdeles ikke i magre og gode jorde. Dermed bliver plantekravet for stort på magre jorde.

10 år er ikke altid nok til at opnå naturlig regeneration. Der vil dog blive stillet krav om, at der skal være frøtræer tilstede.

Fødevareministeriet overvejer fortsat, om det skal være muligt at få støtte via enkeltbetalingsordningen til åbne arealer i ny fredskov, som anlægges på landbrugsjord. Skov- og Naturstyrelsen rykker Fødevareministeriet for et svar.

Kåringsudvalget og Planteskoleringen bør inddrages vedr. proveniensspørgsmålet.

Der var forslag om tilskud til genopretning af naturlig hydrologi og point for naturnære metoder.

Der blev gjort opmærksom på, at kravet om skovkort og lokalitetskortlægning som forudsætning for en skovrejsningsansøgning kan være problematisk, idet der ikke ydes støtte hertil, hvis projektet generelt afslås.

Generelt er problemet, at der aktuelt ikke er nok søgning på skovrejsningsordningen. Det kan skyldes usikkerhed om ændringerne i landbrugsstøtteordningen. Det vil vise sig, om der kommer mere efterspørgsel til foråret. En mulighed ville f.eks. være yderligere øgning af støtten i neutralområder, men det ville give bedre styring at arbejde på udvidelse af skovrejsningsområderne.

Formanden afsluttede punktet med at konkludere, at emnet må tages op i rådet igen, når resultatet af næste ansøgningsrunde foreligger. Skov- og Naturstyrelsen ville overveje spørgsmålet om plantetallet på magre jorde.

- praksisnære forsøg

Formanden erklærede sig inhabil og forlod lokalet. Jens Peter Simonsen fungerede som formand under punktet. Praksisnære forsøg er ikke en forskningspulje, og det fremgår af vejledningen, at der er tale om forsøg med resultater, der hurtigt kan omsættes til praktisk brug. Der er indkommet ansøgninger for 6 mill. kr., og der er ca. 2 mill. kr. til rådighed.

Skovrådet drøftede, hvordan praktikere kan inddrages i prioriteringen af de praksisnære forsøg.

Skov- og Naturstyrelsen vil skrive til rådet, som derefter kan indstille medlemmer til en lille, håndterbar undergruppe, der skal understøtte udvælgelse af de forsøg, der relaterer mest til problemer for skovbrugets praktikere. Skov- og Naturstyrelsen kan vælge blandt de indstillede med henblik på at få en balanceret repræsentation.

Dansk Skovforening har fremsendt et forslag til projekt under praksisnære forsøg, som skal udvikle forslag til landdistriktprogrammets incitamentstruktur.

Skov- og Naturstyrelsen redegjorde for, at projektet grundet ansøgningsfristen måtte vente til næste ansøgningsrunde. Det vil fortsat være muligt at påvirke landdistriktprogrammet, som først skal virke fra 2007.

7. Orientering fra Skovrådsmedlemmerne og Skov- og Naturstyrelsen

Formanden opfordrede medlemmerne til aktivt at bruge dette punkt til at orientere om emner, som måtte være af interesse for rådet.

Karen Post - Dansk Landbrug har udsendt en Naturpolitik. Vil blive vedlagt referatet.

Jette Baagø – Bo Fritzboeger har netop forsvaret sin doktordisputats, ”Windfall of the Magnates”.

Jakob Andersen – FSC har standarder godkendt inden nytår.

Agnete Thomsen – der vil blive afholdt en nordisk skovministerkonference i Danmark i sensommeren 2005.

Mogens R. Brandt – Dansk Skovforening og Skovdyrkerforeningerne fusionerer ikke, men intensiverer samarbejdet.

8. Evt.

Der blev rejst det spørgsmål, om der i forbindelse med udstykning ville være noget til hinder for, at nye skovejere ændrer stiforløb med det resultat, at sammenhængende stisystemer brydes op, adgangen til skoven vanskeliggøres.

Skov- og Naturstyrelsen henviste til Naturbeskyttelseslovens § 23 stk. 2 og 10. Der må ikke nedlægges veje og stier, som giver adgang til skovens øvrige vejssystem, og offentlighedens adgang må ikke forhindres eller vanskeliggøres. Men i øvrigt kan en skovejrer med disse begrænsninger frit tilrettelægge skovens vejssystem.

Det gælder dog også i forbindelse med udstykning, at der skal være en adgangsvej til ejendommen.

Næste møde tænkes afholdt omkring 1. maj 2005 på Klosterheden. Det vil blive kombineret med en ekskursion om naturnær skovdrift/træartsvalg og også gerne med besøg på private arealer for at se eksempler på spejderhytter og arbejdsskure. Endelig vil der også (for de morgenfriske) være mulighed for at se bævere.

Landdistriktprogrammet kunne være et bud på et emne til dagsordenen. Andre forslag er velkomne.

Skov- og Naturstyrelsen udsender mødekort.